

JABATAN PERDANA MENTERI
JABATAN BANTUAN GUAMAN

WASIAH DAN HIBAH

5 Apakah syarat barang atau harta yang dihibahkan?

Barang atau harta tersebut hendaklah harta yang halal, mempunyai nilai di sisi syarak, milik pemberi hibah, boleh diserah milik dan benar-benar wujud semasa dihibahkan.

6 Apakah rukun dan syarat hibah?

Antara rukun dan syarat yang perlu dipenuhi dalam transaksi hibah adalah seperti yang berikut:

- **Pemberi hibah (*al-wahib*)**
Pemberi hibah perlu seorang ahliyyah yang sempurna akal, baligh dan matang (*rusyd*). Mereka juga mestilah memiliki harta yang dihibahkan dan berkuasa penuh ke atas hartanya.
- **Penerima hibah (*al-mawhub lahu*)**
Penerima hibah mestilah mempunyai keupayaan untuk memiliki harta sama ada mukalaf atau bukan mukalaf. Sekiranya penerima hibah adalah bukan mukalaf seperti belum akil baligh atau kurang upaya, maka hibah boleh diberikan kepada wali/penjaganya atau pemegang amanah.
- **Harta yang dihibahkan (*al-mawhub*)**
Harta yang hendak dihibahkan itu mestilah harta yang halal, bernilai di sisi syarak, di bawah pemilikan pemberi hibah, mampu diserahkan kepada penerima hibah dan wujud ketika harta berkenaan dihibahkan.
- **Lafaz ijab dan qabul (*sighah*)**
Lafaz ijab dan qabul merupakan lafaz atau perbuatan yang membawa makna pemberian dan penerimaan hibah.

7 Bolehkah hibah ditarik balik atau dibatalkan?

Menurut pendapat Mazhab Syarie, Hanbali dan sebahagian fuqaha Mazhab Maliki, pemberian hibah tidak boleh berlaku semata-mata ijab dan qabul. Hibah tidak boleh ditarik balik apabila telah disertakan dengan penyerahan dan penerimaan barang (*al-qabd*) kecuali hibah yang dibuat oleh bapa (termasuk juga ibu, datuk, nenek dan usul yang lain) kepada anak-anaknya selama harta itu tidak ada kaitan dengan orang lain (telah diserah atau dijual kepada orang lain).

8 Berapakah kadar harta yang boleh dihibahkan?

Tiada kadar atau had tertentu bagi harta yang hendak dihibahkan kerana harta tersebut merupakan milik pemberi hibah. Terpulang kepada pemberi hibah untuk membuat pertimbangan kadar harta yang ingin dihibahkan.

9 Siapakah yang boleh membuat permohonan pengesahan hibah di Mahkamah?

Permohonan pengesahan hibah boleh dibuat sama ada oleh penerima hibah atau ahli waris mereka, atau mana-mana pihak yang berkepentingan dengan hibah tersebut.

10 Apakah maklumat-maklumat yang diperlukan bagi kes permohonan pengesahan hibah?

Maklumat-maklumat penting yang diperlukan adalah seperti yang berikut :

- butir-butir harta / barang yang dihibahkan;
- maklumat pemberi hibah;
- maklumat penerima hibah;
- butir-butir / maklumat akad hibah dilakukan;
- maklumat penerimaan (*al-qabd*) hibah.

11 Bolehkah Jabatan Bantuan Guaman (JBG) memberi bantuan kepada pihak-pihak dalam kes pengesahan hibah?

Boleh, sekiranya pemohon terdiri daripada orang yang layak dibantu (dari segi sumber kewangan) dan kes tersebut mempunyai merit dengan mengemukakan dokumen dan maklumat berkaitan dengan kes hibah tersebut.

“Kami sedia membantu”

www.jbg.gov.my
jabatanbantuanguaman

Untuk keterangan lanjut, sila berhubung dengan cawangan JBG yang berhampiran atau Ibu Pejabat JBG di alamat yang berikut:

IBU PEJABAT

Jabatan Bantuan Guaman

Aras 1, Bangunan Hal Ehwal Undang-Undang
Presint 3, Putrajaya 62692 Putrajaya

No. Telefon: 03-88851827 (Sivil) / 03-88851826 (Syariah)
No Faks: 03-88851829/1830/1831
Laman Web: www.jbg.gov.my

Jabatan Bantuan Guaman Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur

No. Telefon : 03-26942700 | No.Faks: 03-26940040

Jabatan Bantuan Guaman Kelantan

No. Telefon: 09-7482548 | No.Faks: 09-7472615

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Gua Musang

No. Telefon: 09-9123688 | No.Faks: 09-9126988

Jabatan Bantuan Guaman Selangor

No. Telefon : 03-5545 3398 | No.Faks: 03-5519 0846

Jabatan Bantuan Guaman Perak

No. Telefon: 05-2544027/ 05-2552240 | No.Faks: 05-2556007

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Raub

No. Telefon: 09-3553677 | No.Faks: 09-3557494

Jabatan Bantuan Guaman Negeri Sembilan

No. Telefon : 06-7630457 | No.Faks: 06-7610380

Jabatan Bantuan Guaman Pulau Pinang

No. Telefon: 04-2109100/ 04-2109108 | No.Faks: 04-2287966

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Taiping

No. Telefon: 05-8082701 | No.Faks: 05-8063817

Jabatan Bantuan Guaman Melaka

No. Telefon : 06-2345277 | No.Faks : 06-2345280

Jabatan Bantuan Guaman Kedah

No. Telefon: 04-7001553 | No.Faks: 04-7327452

Jabatan Bantuan Guaman W.P Labuan

No. Telefon: 087-412242 | No.Faks: 087-411531

Jabatan Bantuan Guaman Johor

No. Telefon: 07-2234960/ 07-2237073 | No.Faks: 07-2345280

Jabatan Bantuan Guaman Perlis

No. Telefon: 04-9767739 | No.Faks: 04-9767790

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Miri

No. Telefon: 085-423606 | No.Faks: 085-425204

Jabatan Bantuan Guaman Pahang

No. Telefon: 09-5161135/ 09-5162639 | No.Faks: 09-3557494

Jabatan Bantuan Guaman Sabah

No. Telefon: 088-488434 | No.Faks: 088-488096

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Sibu

No. Telefon: 084-343978 | No.Faks: 084-346978

Jabatan Bantuan Guaman Terengganu

No. Telefon: 09-6203240/41/42/43 | No.Faks: 09-6203250

Jabatan Bantuan Guaman Sarawak

No. Telefon: 082-258699 | No.Faks: 082-243978

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Muar

No. Telefon: 06-9522410/06-9528972 | No.Faks: 06-9528153

Jabatan Bantuan Guaman Cawangan Langkawi

No. Telefon: 04-9698180/ 04-9698183 | No.Faks: 04-9698181

CATATAN:

RISALAH INI IALAH SUATU PENERANGAN RINGKAS UNTUK PENGETAHUAN ORANG RAMAI SAHAJA. IA BUKAN NASIHAT UNDANG-UNDANG YANG LENGKAP DAN TERPERINCII.

WASIAH

1 Apakah yang dimaksudkan dengan wasiat?

Wasiat bermaksud:

- memberi pemilikan harta atau manfaat secara sukarela dan berkuat kuasa selepas kematian pewasiat.
- suatu pemberian oleh seseorang kepada pihak yang lain sama ada dalam bentuk benda, hutang atau manfaat untuk dimiliki oleh penerima wasiat selepas kematian pewasiat.

Tafsiran "wasiat" menurut Enakmen Wasiat Orang Islam (Negeri Selangor) 1999 seperti yang berikut:

"wasiat" ertiya *iqrar seseorang yang diperbuat pada masa hayatnya ke atas hartanya atau manfaat untuk menyempurnakan sesuatu bagi maksud kebajikan atau apa-apa maksud yang dibenarkan menurut hukum syarak, selepas dia mati.*".

2 Apakah hukum berwasiat?

Wajib

Jika terdapat tanggungjawab syarie yang perlu dilaksanakan seperti zakat dan haji serta dibimbangi harta berkenaan habis jika tidak diwasiatkan. Begitu juga, jika berkaitan dengan hutang dan wadiyah sekiranya pemilik sebenar tidak dikenali oleh orang lain.

Sunat

Jika berwasiat untuk kaum kerabat yang memerlukan sedangkan mereka tidak berhak mendapat harta pusaka. Begitu juga berwasiat kepada orang miskin dan untuk tujuan kebajikan pada jalan Allah.

Harus

Jika berwasiat kepada sahabat handai atau orang kaya yang bukan daripada golongan yang berilmu dan beramal soleh.

3 Apakah kelayakan bagi pewasiat?

Kelayakan pewasiat ialah:

- telah mencapai umur 18 tahun;
- sempurna akal;
- sukarela dan tidak dipaksa;
- tidak dihalang menguruskan hartanya; dan
- jika pewasiat sedang sakit, dia hendaklah waras fikiran, baik ingatan dan memahami wasiat yang dibuat.

4 Apakah syarat penerima wasiat?

Penerima wasiat hendaklah orang atau kumpulan orang yang:

- wujud dan diketahui dengan jelas;
- mempunyai kelayakan memiliki harta yang diwasiatkan menurut hukum syarak dan mana-mana undang-undang bertulis; dan
- jika ditentukan, hendaklah wujud semasa wasiat dibuat dan jika tidak ditentukan, penerima wasiat tidak perlu wujud semasa wasiat itu dibuat atau semasa pemberi wasiat mati.

5 Apakah jenis harta yang boleh diwasiatkan?

Harta yang boleh diwasiatkan ialah:

- harta alih seperti kenderaan, wang tunai, wang simpanan, barang kemas, syer, insurans, hutang dan lain-lain.
- harta tak alih seperti rumah, tanah, bangunan dan lain-lain.

6 Berapakah kadar harta yang boleh diwasiatkan?

Kadar harta yang boleh diwasiatkan:

- tidak boleh melebihi kadar 1/3 daripada jumlah keseluruhan harta pusaka.
- perlu mendapat persetujuan ahli waris selepas pewasiat meninggal dunia sekiranya melebihi kadar 1/3.

7 Siapakah yang digalakkan untuk berwasiat?

Golongan yang digalakkan berwasiat:

- orang yang berharta
- orang yang lanjut usia
- orang yang tidak berkahwin
- orang yang mempunyai anak angkat
- orang yang berhutang
- orang yang tiada waris
- mualaf

8 Siapakah yang boleh membuat permohonan pengesahan wasiat di Mahkamah?

Permohonan pengesahan wasiat boleh dibuat sama ada oleh penerima wasiat atau ahli waris mereka, atau mana-mana pihak yang berkepentingan dengan wasiat tersebut.

9 Apakah maklumat-maklumat yang diperlukan bagi kes permohonan pengesahan wasiat?

Maklumat-maklumat penting yang diperlukan adalah seperti yang berikut :

- butir-butir harta / barang yang diwasiatkan;
- maklumat pemberi wasiat;
- maklumat penerima wasiat; dan
- dokumen wasiat.
- saksi

10 Bolehkah Jabatan Bantuan Guaman (JBG) memberi bantuan kepada pihak-pihak dalam kes pengesahan wasiat?

Boleh, sekiranya pemohon terdiri daripada orang yang layak dibantu (dari segi sumber kewangan) dan kes tersebut mempunyai merit dengan mengemukakan dokumen dan maklumat berkaitan dengan permohonan tersebut.

HIBAH

1 Apakah yang dimaksudkan dengan hibah?

Hibah bermaksud akad yang mengandungi pemberian milik sesuatu hartanya oleh seseorang kepada seseorang yang lain secara sukarela tanpa melibatkan balasan. Pemberian milik itu hendaklah dilakukan semasa pemberi tersebut masih hidup.

2 Apakah hukum hibah?

Dari segi hukum, hibah ialah suatu amalan sunat yang digalakkan dalam Islam terutama sekali kepada kaum keluarga terdekat. Amalan ini adalah berdasarkan al-Quran, al-Sunah dan Ijmak. Antara ayat al-Quran yang menggalakkan amalan hibah adalah sebagaimana firman Allah SWT yang bermaksud:

"... dan mendermanya akan hartanya sedang ia menyayanginya, kepada kaum kerabat, anak-anak yatim, orang-orang miskin, musafir (yang memerlukan pertolongan), orang-orang yang meminta-minta dan untuk memerdekaan hamba sahaya". (Surah al-Baqarah ayat 177).

3 Apakah yang disyaratkan dengan pemberi hibah?

Pemberi hibah hendaklah seorang yang berkeahlilan seperti sempurna akal, baligh dan rushd (matang dan cerdik). Pemberi hibah juga hendaklah memiliki dan mempunyai kuasa terhadap barang yang dihibahkan.

4 Siapakah yang boleh menerima hibah?

Sesiapa sahaja boleh menjadi penerima hibah (*al-mawhub lahu*) asalkan dia mempunyai keupayaan untuk memiliki harta, sama ada mukalaf atau bukan mukalaf. Sekiranya penerima hibah bukan mukalaf seperti masih belum akil baligh atau kurang upaya, hibah boleh diberikan kepada walinya atau pemegang amanah bagi pihaknya.